

המשנה במסכת ר"ה פרק ג' אומרת כך:

התוקע לתוך הבור או לתוך הדות או לתוך הפיטם אם קול שופר שמע יצא ואם קול הברה שמע לא יצא

קול הברה זה הד. אם שמע את הקול של השופר – בהד, הוא לא יוצא ידי חובה. מה ההסבר לכך? יש לנו מצווה לשמוע קול שופר, אבל אם מישהו שמע הד, זה לא נחשב שקיים את המצווה.

רבי נחמן מברסלב אומר על זה רעיון מעניין. כשיש קול קדושה, בא יחד איתו גם הרוע. כמו שיחד עם קול שופר מגיע הד. ההד של קול השופר מסמל את הרוע שבא כשיש קדושה.

אספר לכם סיפור על עגבניה. קיבלתי שתיל של עגבניה שטיפחתי אותו והשקעתי בו ובמשך הרבה זמן לא יצא פרי. ואז יום אחד ראיתי שהופיעה עגבניה קטנה, אך איתה גם בא הרוע: הסתכלתי על העלים וראיתי נקודות לבנות שהתברר שהן כנימות שאוכלות את העגבניה.

אבל העגבניה זו דוגמא שרואים ויודעים שהרע הוא באמת רע. אבל ר' נחמן מלמד אותנו משהו יותר מורכב. ההד של קול השופר, נשמע כמו קול השופר עצמו. ושכשיש קדושה, מגיע גם הרע, אבל זה סוג של רע, שמתחפש לטוב, ושלא מבחינים שהוא רע. ההד של קול שופר מנסה למנוע מאיתנו לקיים את המצווה. ולכן צריך להזהר ממנו.

חז"ל הסתכלו על החזיר וראו שהוא מושיט את הרגלים קדימה ומראה כאילו הוא כשר, כי רגליו שוסעות שסע ומפריסות פרסה. אבל החזיר אינו מעלה גרה, ולכן אינו כשר. הסימנים החיצוניים הם כשרים, אבל הפנימיים לא. החזיר מתחפש לכשר אבל הוא אינו כשר. מה שחז"ל אומרים כאן זה משל למה שאומר ר' נחמן.